

BESLUT
2012-03-30

Dnr: 218-2257-2012

Länsstyrelsen
Örebro län

Per Wedholm
Direkt: 019-19 35 96
per.wedholm@lansstyrelsen.se
Fax: 019-19 30 28

Carl-Gustaf Åkerhielm
Dylta Bruk 264
718 97 DYLTABRUK

Ansökan om skydds jakt på två vargar på Medinge Säteri, Örebro län

Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsen avslår ansökan om skydds jakt.

Kopia:

- Naturvårdsverket
- Miljödepartementet
- Viltförvaltningsdelegationen i Örebro län
- Länsstyrelserna i mellersta rovdjursförvaltningsområdet

Ärendet

Carl-Gustaf Åkerhielm, har inkommit med en ansökan om skydds jakt på två vargar till Länsstyrelsen. Ansökan gäller två vargar på den egna fastigheten Medinge Säteri, under perioden 15 mars - 16 april 2012. Medinge säteri, omfattar ett område öster om sjön Väringen, mellan Frövi och Fellingsbro, i Lindesbergs kommun, Örebro län.

Sökanden anger att antalet rapporter av varg har ökat i området. Sökanden menar att risken för ännu tätare vargbesök på egendomen med ökande predation på vilt och störningar i markerna liksom risk för skador på drevhundar nu är uppenbar. Detta skulle kunna leda till kollaps av den affärsrörelse av kommersiellt viltbruk, som byggts upp på fastigheten. Situationen pekar enligt sökanden mot rekvisitet för länsstyrelsens möjlighet att bevilja skydds jakt, "för att undvika allvarlig skada" 3.2 5 Artikel 16. b.

Skälen för Länsstyrelsens beslut

Naturvårdsverket har med stöd av 24 b § jaktförordningen (1987:905) delegerat rätten att besluta om skydds jakt efter varg till Länsstyrelsen.

Enligt 23 b § jaktförordningen kan den som riskeras att drabbas av skada ansöka om skydds jakt efter varg.

Enligt 2, 4 och 10 §§ jaktlagen (1987:259) har fastighetsägaren jakträtten på den mark som hör till fastigheten. I jakträtten ingår rätt att tillgodogöra sig vilt som omhändertaras, påträffas dött eller dödas i något annat sammanhang än vid jakt. Med vilt avses vilda däggdjur och fåglar. Markägaren och jakträttshavaren svarar för att jakten anpassas efter tillgången på vilt.

Skydds jakt efter varg får endast meddelas om villkoren för 23 a § jaktförordningen är uppfyllda, d v s att det inte ska finnas någon annan lämplig lösning och att jakten inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos vargen i dess naturliga utbredningsområde. Om dessa villkor är uppfyllda, får beslut om skydds jakt meddelas av hänsyn till allmän hälsa och säkerhet eller av andra tvingande skäl som har ett allt överskuggande allmänintresse, av hänsyn till flygsäkerheten, för att förhindra allvarlig skada, särskilt på gröda, boskap, skog, fiske, vatten eller annan egendom, för att skydda vilda djur eller växter eller bevara livsmiljöer för sådana djur eller växter.

Sedan den 15 januari 2012 har Naturvårdsverket och Länsstyrelsen enligt 23 b § jaktförordningen möjlighet besluta om skydds jakt efter varg utan att en ansökan kommit in och även om någon skada inte har inträffat.

Förutsättningarna för skydds jakt är dock fortfarande att villkoren för 23 a §, ska vara uppfyllda, samt att det finns en stor sannolikhet att allvarlig skada kommer att uppstå.

Art- och habitatdirektivet (1992/43/EEG) har en avgörande betydelse för vilket utrymme som finns för skydds jakt på varg. Direktivet är implementerat i jaktförordningens §§ 23 och 24. Åtgärder som vidtas enligt Art- och habitatdirektivet ska syfta till att bibehålla eller återställa en gynnsam bevarandestatus. Direktivet ger möjligheter till undantag från skydds kraven under vissa förutsättningar. Undantagen regleras i artikel 16.1 a-e. För att få tillämpa undantagen förutsätts enligt artikel 16.1 att det inte finns någon annan lämplig lösning och att undantaget inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus. Vid bedömningen av bevarandestatusen anges i riktlinjerna att en rovdjursart inte behöver ha uppnått en gynnsam bevarandestatus för att ett undantag ska kunna medges. Rovdjurspopulationen som sådan måste dock vara livskraftig, och dess aktuella bevarandestatus får inte äventyras. För att ett undantag från skydds reglerna ska kunna göras, måste skälen också vara mycket starka och den jakt som tillåts mycket begränsad och bedrivs under strängt kontrollerad former.

Vargförekomst i aktuellt område

Varg passerar regelbundet i aktuellt område varje år. Det rör sig sannolikt då om vandrande vargar som passerar eller stannar upp tillfälligt. Närmaste kända etablerade vargrevir är Hedbynreviret, vars utsträckning når Fillmansboda, ca 12km norr om aktuellt område.

Sedan i mitten av januari 2012 har varg observerats frekvent i ett större område söder om Hedbynreviret, mellan Frövi-Fellingsbro-Spannarboda. Medinge säteri ligger i södra delen av detta större område. Länsstyrelsen har registrerat ett femtiotal observationer av varg i området under perioden 120114-120322, varav ett tjugotal observationer har kvalitetssäkrats. På Medinge säteri har en vargobservation kvalitetssäkrats 9 mars och 5-6 obekräftade observationer har registrerats strax norr om fastigheten. Vid ett flertal tillfällen har varg observerats på nära håll och även under dagtid. Vid ett flertal observationstillfällen har varg upplevts som oskygg. Länsstyrelsen har fått in fotografier av varg från sex observationstillfällen. På två av fotografierna går det med säkerhet säga att det rör sig om årvalpar av varg. Vargspillning har samlats in för DNA-analys vid fem tillfällen, men inga resultat finns än. Under de spårningar som Länsstyrelsen gjort, har inga revirmarkeringar kunna ses vilket isåfall skulle tyda på en ny reviretablering. Länsstyrelsens finner det troligt att merparten av vargobservationerna i området är av årvalpar från Hedbynreviret. DNA-analyser från Hedbynreviret tyder på att hanen i föräldraparet, har ersatts av en ny revirmarkerande hane under hösten, vilket eventuellt skulle kunna förklara att valparna håller sig i utkant av reviret.

Vargskador i aktuellt område

På Medinge säteri finns inga dokumenterade skador av varg på hundar eller andra tamdjur. Den 11 februari observerades en varg 10m från en hund på gårdsplan i Husbacken, 15km norr Medinge. Den 17 februari blev en hund skadad av varg på en gårdsplan i Österhammar, 10km nordost Medinge. Den 19 februari fotograferades en varg när den närmade sig en grupp hästar i Blixterboda, men blev bortmotad av hästarna, 5km nord Medinge.

Länsstyrelsen gör följande bedömning

Länsstyrelsen konstaterar att vargstammen inte uppnått gynnsam bevarandestatus och att undantagsvillkoren enligt artikel 16.1 art- och habitatdirektivet skall tolkas restriktivt.

Länsstyrelsen gör bedömningen att det inte går att koppla någon särskild skadegörande individ till den risk sökanden beskriver. Länsstyrelsen har gjort en bedömning att observationer av oskygga vargar i aktuellt område sannolikt är av ungvargar från Hedbynreviret. Om antagandet är korrekt kan skydds jakt efter två vargar, tveksamt försvåra vargstammens möjlighet att nå gynnsam bevarandestatus.

Länsstyrelsen gör bedömningen att sökandes motivering om skydds jakt för att undvika allvarlig skada på viltbruk d v s vargpredation och störning i markerna, inte kan anses utgöra grund för att ansöka om skydds jakt. Markägare och jakträttshavares rätt till vilt omfattar vilt som omhändertags, fälls eller hittas dött. Vilt i levande tillstånd och brukande av vilt är inte enskilds egendom även om jakträtt finns på en fastighet. Länsstyrelsen gör dock bedömningen att sökanden uppfyller villkoren för att ansöka om skydds jakt för att förhindra skador på drevhundar.

Länsstyrelsen gör bedömningen att sannolikheten för att allvarlig skada på drevhundar ska uppstå, inte kan anses som tillräckligt stor för att meddela skydds jakt i dagsläget. Inga skador är dokumenterade i aktuellt område. Under en tremånadersperiod har en hund har skadats på gård inom ett större angränsande område där oskygga vargar observerats. Under perioden 1 mars till 20 augusti råder förbud mot att använda hundar som förföljer vilt, vilket bör minimera risken för angrepp av varg på hund.

Behovet att skydds jakt prövas löpande. Trots detta avslag kan därför frågan åter prövas av Länsstyrelsen, eller efter ny ansökan av den som riskeras drabbas av skada, om nya skador inträffar eller ovanligt närgånget beteende av varg dokumenteras fortsättningsvis, samt om det inte finns några andra lämpliga lösningar.

Vid en samlad bedömning finner Länsstyrelsen att undantagsvillkoren för att meddela skydds jakt efter varg inte kan anses som uppfyllda. Ansökan bör därför avslås.

Länsstyrelsen
Örebro län

BESLUT
2012-03-30

Dnr: 218-2257-2012

Överklagande

Detta ärende kan överklagas (se bilaga)

Ärendets beredning

Beslutande i detta ärende har varit avdelningschef Magnus Eklund efter föredragning av rovdjursansvarig Per Wedholm.

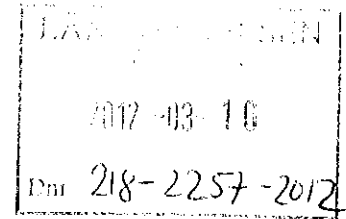
A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'ME'.

Magnus Eklund

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'PW'.

Per Wedholm

Dylta Bruk 14.3.2012

Länsstyrelsen
701 86 ÖREBRO

Ansökan om skyddsjakt på varg på Medinge säteri, Lindesbergs kommun, Näsby, Fellingsbro och Glanshammars socknar.

Medinge säteri ägs och förvaltas av undertecknad. Förvaltningen sker genom mitt bolag Dylta Bruk Förvaltnings AB, som även förvaltar godset Dylta Bruks samtliga fastigheter, vilka även innehas av mig. Säteriets arealer omfattar 610 hektar skog, åker och övrig mark på östra sidan om sjön Varingen. Därtill kommer ca 350 hektar vatten i Varingen och Arbogaån. Jaktmarkerna på Medinge, med sina växlingar mellan skog, odlad åker, betesmark och sin myckna strandnära natur med stor andel lövskog samt anlagt viltvatten tillsammans med övriga betydande långsiktiga investeringar i viltbruket, är av allra högsta svenska kvalitetsklass.

Jakten på Medinge ingår i ett tidsanpassat och lönsamt kommersiellt viltbruk, som av tradition och sedan fyra decennier bedrivs av mig på Dylta Bruk.

När jag 1994 fick möjlighet att förvärva Medinge Säteri, så var ett prioriterat mål att bygga upp ett modernt och lönsamt viltbruk vid sidan av det som bedrivs på Dylta Bruk med förväntan om att det skulle bidra till en god lönsamhet. Så har också blivit fallet. Dylta Bruk Förvaltnings AB har en omsättning och budget för viltbruket på omkring 1,3 miljoner kr plus moms. På företaget finns en heltidsanställd viltmästare och dessutom tillfälligt anställda som medverkar i viltbruket vid sidan av vårt välkända vattenbruk med gösodling. En betydande andel av omsättningen i viltbruket är exportinkomster. Jag har redan tagit upp dessa frågor i mitt remissvar till länsstyrelsen av den 12 september 2012, med anledning av länsstyrelsens förfrågan, om jag som större markägare kunde peka ut lämpligt revir för utsättning av varg. Jag rekommenderar läsning av detta remissvar.

Efter att Medinge Säteri kom i min ägo påbörjades en renovering som avslutades 1999 på våren. Tack vara de samlade kvalitéerna på egendomen med herrgårdsbyggnad, vacker natur och förstklassiga jaktmarker, lyckades det oss att från 1 april 1999 hyra ut den, för tiden, överflödiga herrgården med anläggningar och arrendera ut jakten på egendomen till ett konsultföretag, Brandflight AB i Stockholm, som är i varumärkesbranschen, till för oss fördelaktiga villkor. Mycket avgörande för dem var möjligheten att på Medinge, via jakten, kunna underhålla och vårda sitt svenska såväl som sitt internationella kontaktnät. Avtalsförhållandena gäller fortfarande. Inkomsterna av dessa för mitt företag är f n 460 000 kr plus en inbesparing av uppvärmningskostnader på ca 100 000 kr, parkskötsel på likaså 100 000 kr samt bevakningskostnader på ca 20 000 kr. Samtliga belopp är plus mervärdeskatt. **Sammanlagt handlar det således om inkomster på 680 000 kr plus mervärdeskatt per år.**

Jag nås nu av återkommande rapporter om vargar i Näsby-Fellingsbroområdet och flera spårobservationer på just Medinge, nu senast från fredagen den 9 mars. Riskerna för ännu tätare vargbesök på egendomen med ökande predation på vilt och störningar i markerna liksom risk för skador på drevhundar är nu uppenbar. Detta riskerar att leda till fullständig

kollaps av den med stor möda och till stora kostnader uppbyggda affärsrörelse jag byggt upp på platsen.

Situationen pekar fram mot rekvisitet för länsstyrelsens möjlighet att bevilja skyddsjakt, nämligen "för undvikande av allvarlig skada" 3.2 5 Artikel 16.1 b.

Jag hemställer, med hänvisning till ovanstående, om Länsstyrelsens tillstånd att på Medinge Säteri under tiden 15 mars – 16 april 2012 få fälla två vargar, med beaktande av de föreskrifter och regler för jaktens bedrivande som Länsstyrelsen kan tänkas komma att ställa upp.

Om tillstånd inte skulle komma att beviljas, kommer jag att anlita advokat med uppgift att bevaka mina rättigheter så att jag tillförsäkras full ersättning för de samlade ekonomiska skador som jag förorsakas.

Som grundläggande skäl för anspråk på skadestånd för jag följande resonemang:

Mitt anspråk på Svenska staten är, att jag ska ersättas fullt ut för all den skada jag lider av den nya vargstammen. Denna har tillkommit genom åtgärder vidtagna av och bekostade av Svenska staten genom regeringen.

Svenska staten genom regeringen, och myndigheter som står under regeringens kontroll, har under senare år vidtagit och bekostat mycket omfattande åtgärder för att skapa en vargstam i södra Sverige. Vargens naturliga område i de nordligaste delarna av Sverige har i dessa åtgärder fredats från varg, medan vargen aktivt förts till den södra delen av landet. Den glest bebyggda nordligaste delen av Sverige skulle tåla en vargpopulation. Där skulle den ha en naturlig kontakt med vargstammar i norra Finland, Ryssland och Norge och även någorlunda överensstämma i påverkan med övriga vargområden utomlands. Istället har Svenska staten valt att nyskapa och tränga in en vargstam i södra delen av Sverige, där den inte passar och där den gör stor skada. En vargstam i sådana tätbebodda och etablerade trakter finns inte någon annan stans i världen.

Det ifrågasätts om regeringen har rätt att på detta sätt styra över berörda fastighetsägares äganderätt. Äganderätten är skyddad genom egendomsskydd i grundlag. Till synes har regeringens åtgärder med ianspråktagande av privata marker för etableringen av en ny vargstam i Sverige skett utan lagstöd. Enskilda fastighetsägares marker nyttjas för de pågående projekten utan att avtal eller tillstånd inhämtas annat än numera i fall av utsättning av vargvalpar på viss fastighet. Enligt gällande regler för egendomsskyddet ska jag ersättas då det allmänna ianspråk tar min egendom. Staten håller på att totalt ändra förutsättningarna för min egendom och affärsrörelse, och staten är skyldig ersätta mig den förlust jag drabbas av.

Med vänlig hälsning

Carl-Gustaf Åkerhielm

